

Metodické stanovisko ministra pro místní rozvoj č. 1 k Metodickému pokynu Výzvy, hodnocení a výběr projektů v období 2021-2027, ve věci nastavení kritérií pro možnost zahájení implementace, resp. vyhlášení výzev před schválením programu Evropskou komisí v období 2021-2027.

Popis situace

Vzhledem k posunutí termínu schválení programů Evropskou komisí, ke kterému dojde pravděpodobně až ve 2. čtvrtletí roku 2022, vyvstala potřeba **umožnit řídicím orgánům vyhlásit výzvy (případně také zahájit příjem žádostí o podporu) ještě před oficiálním schválením programů Evropskou komisí a to v oblastech, kde je z legislativních či z jiných opodstatněných důvodů nezbytné začít s implementací co nejdříve** - např. výzva na kotlíkové dotace (OP Životní prostředí), nebo šablony pro mateřské školy, základní školy, střední školy a vyšší odborné školy před zahájením školního roku 2022/2023 (OP Jan Ámos Komenský).

Metodický pokyn Výzvy, hodnocení a výběr projektů v období 2021-2027 (*dále jen MP VHVP*) tento postup dosud neupravuje. S ohledem na možná rizika s tímto spojená bylo nutné MP VHVP adekvátně upravit.

Metodické stanovisko č. 1 doplňuje MP VHVP o novou kapitolu 4.2.5, tj. o postupy, které může řídicí orgán zvolit v případě dřívějšího zahájení implementace – vyhlášení výzev, a také o obecná kritéria, která musí být brána v úvahu.

Metodické stanovisko č. 1 dále v kapitole 4.1.6 Harmonogram výzev doplňuje MP VHVP o výjimku uvedenou v poznámce pod čarou, podle které nemusí řídicí orgány v roce 2021 a nově také v roce 2022 dodržet lhůty stanovené MP VHVP při zadávání výzev do harmonogramu výzev. Tato výjimka měla platit v prvním roce implementace programů. Vzhledem k posunu termínu jejich schválení se toto pravidlo aplikuje na rok 2022.

Metodické stanovisko č. 1 v kapitole 4.2.4. Změna výzvy a navazující dokumentace k výzvě doplňuje MP VHVP o výjimku, kterou je nově umožněno měnit výzvu a navazující dokumentaci také pro průběžné výzvy, a to i pro ty průběžné výzvy, v rámci nichž již byly podány žádosti o poskytnutí dotace, o kterých dosud nebylo rozhodnuto, v případech, kdy se text výzvy dostane do kolize s legislativou České republiky či Evropské unie.

Metodické stanovisko

Metodický pokyn Výzvy, hodnocení a výběr projektů se doplňuje o novou kapitolu 4.2.5 ve znění:

4.2.5 Zahájení vyhlášení výzev před oficiálním schválením programu Evropskou komisí

V případech, kdy je nezbytné, aby řídicí orgán vyhlásil výzvu k podání žádostí o podporu před schválením programu Evropskou komisí (dále jen "EK"), je nutné, aby byly dodrženy následující kritéria a podmínky.

4.2.5.1 Kritéria

- 1. Pro vyhlášení výzev před schválením programu existují vážné důvody (legislativní, návaznost na jiné skutečnosti apod.)**
- 2. Program musí být schválen vládou České republiky a splnit základní podmínky k dané oblasti**

- Neplnění základních podmínek může vést k neproplacení dotčených výdajů ze strany Evropské komise do okamžiku vyrozumění členského státu Evropskou komisí o splnění základní podmínky. *V tomto ohledu doporučujeme, aby byl ze strany EK udělen neformální souhlas, případně aby ze strany EK nebyl identifikován významný rozpor.*

3. Ukončené připomínkové řízení EK k danému programu (popř. neformální souhlas EK s podporovanou oblastí/aktivitou) včetně Dohody o partnerství

- Snaha předejít riziku vyhlášení aktivity, která nebude v souladu s finální verzí programu = program a aktivity musí být s EK vykomunikovány, nemůže být žádný sporný bod a EK již nebude mít věcné připomínky k dané oblasti/aktivitě. Ke schválení programu bude chybět pouze oficiální vydání rozhodnutí ze strany EK.
 - **MMR-NOK musí být ze strany řídicího orgánu před vyhlášením výzvy ujištěn, že v případě, kdy EK aktivitu nebo její část, na kterou byla výzva vyhlášená, neschválí, bude program nadále plnit závazky vůči Dohodě o partnerství.**
- **Vyhlášené výzvy (podporovaná aktivita) a vybrané operace musí být v souladu s finálním schváleným programovým dokumentem.**

4. Program připravený v MS2021+

- Program musí být kompletně nahráný v MS2021+. Popřípadě postačí, pokud bude v MS2021+ nahrána pouze ta oblast, na kterou se bude výzva vyhlášovat. V tomto případě se jedná zejména o data:
 - Programová linie (SC/Opatření) a související číselníky např. atributy hierarchie, nastavení kategorie intervencí, kategorie regionů
 - Agregační mapa programu (popř. konkrétní oblasti) a zpracované navazující technické řešení v podobě automatik na dotčených indikátorech
 - Finanční plán programu (popř. dané oblasti)
 - Nastavení programově specifických číselníků/dat/obrazovek v MS2021+
- *Upozorňujeme, že nahrání a kontrola celého programu v systému trvá přibližně měsíc. Délka procesu bude záviset na součinnosti řídicího orgánu s MMR-ONEUIS a zejména na kvalitě podkladů předaných ze strany řídicího orgánu.*
- *Doporučujeme využít také Metodický pokyn indikátory, evaluace, publicita (část indikátory) a Metodický pokyn společných procesů (část monitorování), které obsahují detailnější informace o nastavení jednotlivých oblastí implementace v MS2021+*

5. Kritéria a model hodnocení schválené (nultým) monitorovacím výborem programu

- **Řídicí orgán musí žadatelům poskytnout všechny relevantní dokumenty/přílohy (vychází z Obecného nařízení (dále jen ON)¹ a tohoto metodického pokynu) → žadatelé musejí být s kritérii pro hodnocení jejich žádostí (a dalšími podmínkami) seznámeni. Doporučujeme proto řídicím orgánům, aby v této oblasti realizovali také školení pro potenciální žadatele.**
- Nultý monitorovací výbor musí mít stejné členy jako řádný monitorovací výbor, aby následně nebyl problém s přeschvalováním kritérií a modelu hodnocení.
 - Nultý monitorovací výbor se od řádného monitorovacího výboru liší pouze povahou usnesení/rozhodnutí, které nelze považovat za závazné, proto musí být následně schváleno řádným monitorovacím výborem.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021

- **Po vyhlášení výzvy není možné měnit kritéria pro hodnocení projektů** (neplatí, pokud dojde ke změně právních předpisů, metodického prostředí, popř. prokazatelnou administrativní chybou např. při nahrávání do MS2021+, viz kapitola 4.2.4 MP VHVP).
- **Musí být znovu schváleny řádným monitorovacím výborem programu** (tedy beze změny).
 - Na žádost EK musí řídicí orgán předložit kritéria a model hodnocení také EK - minimálně 15 pracovních dní před jejich předložením monitorovacímu výboru (čl. 40 odst. 2 písm. a ON).
 - *Je žádoucí účast EK na „stínovém monitorovacím výboru“ a při schvalování kritérií. MMR-NOK doporučuje v této věci intenzivně komunikovat s EK.*

6. Obsah výzvy musí být projednán a schválen na „platformě“ / (nultém) monitorovacím výboru²

- Soulad s principem partnerství (čl. 8 ON)
- *V prvním roce implementace není vyžadováno dodržení časových lhůt pro zadání výzev do harmonogramu výzev, ale doporučujeme přesto uvést odůvodnění nedodržení lhůty.*
- **Části obsahu výzev, které nelze po vyhlášení měnit** (dle kapitoly 4.2.4 nelze přidat nebo odebrat oprávněné žadatele, změnit míru financování, změnit maximální a minimální výši celkových způsobilých výdajů a další).
- **Zrušení výzvy- MP VHVP uvádí zrušení výzvy u vyhlášených kolových výzev jako nepřípustnou změnu podmínek pro poskytnutí podpory** (pokud nejsou vynuceny právními předpisy nebo změnou metodického prostředí). U průběžných výzev je nepřípustné provádět změny u žádostí o podporu, které již byly žadateli podány (MS č. 1 tuto oblast dále upravuje, viz níže). *Přestože není na dotaci nárok, mají žadatelé právo na „spravedlivý proces“ / legitimní očekávání*
- *MMR-NOK doporučuje využít „avíza výzev“ a informovat žadatele o záměru a podmínkách co nejdříve. Teprve následně spustit řádnou výzvu. Tento způsob bude mít pozitivní dopad na urychlení celého procesu a zlepší připravenost žadatelů. Avíza výzev a jejich podoba nejsou metodicky stanovena. Je na řídicím orgánu, jakou formou bude avíza zveřejňovat. Doporučujeme řídicím orgánům dostatečně předem informovat potenciální žadatele také o požadovaných přílohách žádosti o podporu. Řídicí orgány mohou využít jako vzor avíza výzvy kapitolu 4.2.2. Obsah výzvy tohoto metodického pokynu.*

7. Řídicí dokumentace programu (popř. její relevantní části) a pravidla pro žadatele a příjemce

- Dokumenty musí být připraveny, schváleny a vydány před vyhlášením výzev.

8. Odpovědnost za případný neúspěch

- *Řídicí orgán musí být připraven také na variantu, v níž jeden z kroků nedopadne tak, jak je očekáváno (např. řádný monitorovací výbor výzvu/kritéria neschválí) nebo bude proces napaden a zpochybněn. Pokud financování z EU fondů nebude možné, měl by mít zajištěn náhradní zdroj financování. Pokud by výzva byla zrušena po přijetí žádostí, měl by být řídicí orgán připraven na stížnosti/žaloby žadatelů.*

9. Soulad s novým zněním rozpočtových pravidel

² Viz MP VHVP kap. 4.1.1 Partnerství

- Rozpočtová pravidla vyhlášení výzvy před schválením programu nebrání (mj. odkaz na program není povinnou náležitostí výzvy ani žádosti). MPFT mezi náležitostmi rozhodnutí o poskytnutí dotace uvedení programu neuvádí nicméně:
 - v kap. 6.1.1 bod 1 je vyžadováno vymezení priority a v případě ENRAF i specifického cíle, ve které/kterém je projekt realizován.

10. Soulad s MP VHVP a dalšími metodickými pokyny

- V procesu přípravy výzev je nutné zohlednit faktory uváděné v MP VHVP (kap. 4.1.2.). Jedním z nich jsou cíle programu: Výzvy musí **zajistit plnění věcných cílů programů**, které jsou definovány indikátory (výstupů a výsledků), příp. evaluacemi. Současně musí **reagovat na problémy, které jsou popsány v programovém dokumentu** anebo, které se objevily v průběhu programového období.
- V kap. 4.2.2 MP VHVP je jako náležitost výzvy požadován mj. název programu. Jelikož podle bodů 2 a 3 tohoto metodického stanoviska musí být již program schválen vládou ČR a musí k němu být ukončeno připomínkové řízení s EK použije se ten název programu, který byl schválen vládou a vypořádán s EK

4.2.5.2 Doporučený postup (odstupňováno dle míry rizika od nejmenšího po největší)

1. Avíza výzev

- NOK důrazně doporučuje v drtivé většině případů, kdy je třeba vyhlášovat výzvy co nejdříve, volit tzv. avíza výzev. Pro veřejnost / potenciální žadatele je to důležitý nástroj, kterým řídicí orgán zveřejní své záměry.

V případě, že nelze využít avíza výzev (např. z důvodů vynucených právními předpisy), přicházejí v úvahu následující možnosti:

2. Pouze vyhlášení výzvy

- Vyhlásit průběžné výzvy – lze provádět změny, pokud ve výzvě nejsou podány žádosti (na rozdíl od kolových, kde je změna podmíněna změnou právních předpisů či metodického prostředí).
 - **Klady** – vyšší míra jistoty pro žadatele než pouhé avízo. Lze změnit výzvu, zejména co do kritérií, dokud nebudou ještě podané žádosti.
 - **Zápory** – neurychlí se významně administrace žádostí a už vůbec ne realizace projektů. Nelze vyhlásit výzvu s využitím funkcí, které budou zapracovány až v rámci akceptace MS2021+ – např. Veřejná podpora (DZS a další funkčnosti), úprava losování dle požadavků řídicího orgánu, vybraná programová specifika dle zařazení do Prototypu D či Prototypu E. Riziko konverzí. Nutné manuální zásahy řídicího orgánu a dvojí administrace tam, kde nebude dosud realizováno rozhraní na MS2021+ (Informační systém Zjednodušené evidence dotací, Registr de minimis atp.). Aktuální informace k připravenosti systému jsou komunikovány skrze PS MS2021+.

3. Vyhlášení výzvy a zahájení příjmu žádostí o podporu → hodnocení žádostí až po schválení programu

- **Problém z hlediska správního řádu (dodržení lhůt)** – riziko žalob na nečinnost řídicích orgánů / zprostředkujících subjektů, protože se žádostmi nezabývá. Řídicí orgány či zprostředkující subjekty by se mohly bránit tím, že musí čekat na schválení programu a průtahů by se nedopouštěly.

- *Doporučujeme v textu výzvy informovat žadatele o tom, že žádosti budou hodnoceny až po schválení programu.*
- 4. **Vyhlášení výzvy, zahájení příjmu žádostí o podporu, vyhodnocení žádostí → vydání/podpis Rozhodnutí až po schválení programu**
 - **Upozornění** – schválení a výběr projektů je možné provádět až po schválení kritérií řádným monitorovacím výborem
 - **Riziko nezpůsobilosti výdajů, pokud:**
 - *Nedojde ke schválení výzvy/kritérií na řádném monitorovacím výboru (změna kritérií je nepřipustná), popř. ani text samotné výzvy nebude schválen ve stejném znění*
 - *Dojde ke změně v programu (aktivit) v rámci vyjednávání s EK a dojde tak k nesouladu vyhlášené výzvy s programem*
 - **Zde je velmi vysoké riziko (nad rámec nezpůsobilosti výdajů). Žadatelé už budou mít informace z procesu hodnocení, tedy mnozí již zahájí i realizaci. Vysoké riziko žalob v případě neúspěchu.**
 - *Doporučujeme v textu výzvy informovat žadatele o tom, že rozhodnutí budou finálně vydávána až po schválení programu.*
- 5. **Vyhlášení výzvy, zahájení příjmu žádostí o podporu, vyhodnocení žádostí včetně vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace → proplácení žádostí až po schválení programu**
 - *Řídící orgán musí být připraven na situaci, kdy po vydání právních aktů o poskytnutí podpory nedojde ke schválení vyhlášené aktivity ze strany EK. V takovém případě by měl mít řídicí orgán zajištěn jiný zdroj financování a popř. být připraven na případné žaloby žadatelů. Tento způsob je velice riskantní a MMR-NOK jej doporučuje využít pouze v nejnnutnějších případech.*
- 6. **Celý proces od vyhlášení výzvy a zahájení příjmu žádostí o podporu až včetně proplácení žádostí**
 - *Tento postup představuje závažné riziko pro implementaci programu a MMR.NOK jej nedoporučuje.*

Kapitola 4.1.6 Harmonogram výzev

Poznámka pod čarou č. 10 se doplňuje následovně:

*V roce 2021 **a 2022** nemusí řídicí orgán zadat výzvu do harmonogramu šest měsíců před ukončením příjmu žádostí o podporu (resp. tři měsíce před zahájením příjmu žádostí o podporu u průběžných výzev), ani zdůvodňovat nedodržení termínu (v MS2021+ uvede do odůvodnění „nerelevantní“).*

Kapitola 4.2.4 Změna výzvy a navazující dokumentace k výzvě

V kapitole se doplňuje následující věta (kapitola 4.2.4 zůstává ve zbytku znění beze změny):

U průběžných výzev je nepřipustné provádět výše uvedené změny pro žádosti o podporu, které již byly žadateli podány. **Pokud jsou výše uvedené změny vynuceny právními předpisy České republiky nebo Evropské unie, lze je u průběžných výzev provést i pro podané žádosti o podporu, pokud o nich nebylo dosud rozhodnuto.**

Další postup

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Změny vyplývající ze stanoviska budou v MP VHVP promítnuty při nejbližší aktualizaci. Metodické stanovisko bude zveřejněno na adrese <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/metodicke-dokumenty/metodicke-dokumenty-v-gesci-mmr-cr/metodicky-pokyn-vyzvy,-hodnoceni-a-vyber-projektu>.

Účinnost

Toto metodické stanovisko vstupuje v platnost a účinnost dnem podpisu příslušného dopisu ministra pro místní rozvoj, tj. 15. února 2022.